

Terveyden edistämisen määräraha

STM valtionavustus

Outi Kuitunen-Kaija

9.2.2023

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Esityksessä

- Mikä terveyden edistämisen määräraha on?
- Mihin tarkoitukseen se on tarkoitettu?
- Kuka voi hakea?
- Miten määrärahaa haetaan?
- Hakemusten arviointi ja valtionavustuspäätökset
- Hakeminen tulevaisuudessa

Terveyden edistämisen määräraha

- Harkinnanvarainen, lakisääteinen STM:n valtionavustus
- Perustuu lakiin terveyden edistämisen määrärahasta (333/2009)
- THL vastaa valmistelusta, toimeenpanosta, hankkeiden toiminnan seurannasta ja arvioinnista (Valtioneuvoston asetus terveyden edistämisen määrärahasta 535/2009)
- Myönnetään 1-3 vuotiseen hanketoimintaan
- Avustusmääriä:
 - 2021: 2 milj. kuudelle hankkeelle
 - 2022: 2 milj. seitsemälle hankkeelle
 - 2023: 1,8 milj. kahdeksalle hankkeelle

Vastuualueet Ajankohtaista Hankkeet ja säädösvalmistelu Julkaisu Ministeriö Yhteystiedot

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ / EI / MINISTERIÖ / RAHOITUS JA AVUSTUKSET / TERVEYDEN EDISTÄMISEN MÄÄRÄRAHAT

Tehtävät ja tavoitteet	
Johto ja organisaatio	
Strategia	
Hallinnonala	
Valmiusasiat	
Kansainväliset asiat	
STM:n lomakkeita ja ohjeita	
Talous ja toiminta	
Rahoitus ja avustukset	
Valtionavustukset	
Kestävän kasvun ohjelma	
Terveyden edistämisen määrärahat	
Tartuntatautiin valvonnan määrärahat	
Sosiaaliryöstötilanteiden valvonnan määrärahat	
Sosiaaliryöstötilanteiden valvonnan määrärahat	
EU:n rakennerahastot (ohjelmakausi 2021 - 2027)	
EU:n IV terveysalan toimintaohjelma EU4Health	
Pohjoismaiset rahoitushaut	

Terveyden edistämisen määräraha

Vuoden 2023 terveyden edistämisen määrärahan hakuaika on 16.5.–17.6.2022.

Määrärahalla tuetaan kunnissa toteutettavaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa ottaen huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen mukanaan tuomat muutokset kuntien toimintaan ja muodostuvat uudet yhdyspinnat.

Toiminnan tulee kohdentua vähentämään koronakriisin negatiivisia vaikutuksia, lisäämään väestön kriisikestävyyttä sekä vähentämään eriarvoisuutta hyvinvoinnissa ja terveydessä.

Toiminnan tulee tukea Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen 2030 – valtioneuvoston periaatepäätöksen toimeenpanoa, ja siinä tulee huomioida hyvät väestösuhteet ja väestöryhmien välisen vuorovaikutuksen parantaminen.

- Lisätietoja: [Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen 2030: Valtioneuvoston periaatepäätös](#)

Vuoden 2023 teemapainopisteet:

1. **Kuntien hyvinvointijohtamisen vahvistaminen** kehittämällä kuntien, alueellisten toimijoiden ja järjestöjen yhdyspinnalla olevien toimintamallien johtamis- ja yhteistyökäytäntöjä jollakin seuraavista teema-alueista: ylipainon ehkäisy, ehkäisevä päihdetyö ja turvallisuuden edistäminen.
2. **Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaation vahvistaminen** kehittämällä toimintamalleja kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaattoreiden työn tueksi.
3. **Yksinäisyyden vähentäminen** kehittämällä yksinäiseksi itsensä kokevien, erityisesti nuorten aikuisten, yksinasuvien, ikääntyneiden, vammaisten ja muiden haavoittuvien ryhmien tunnistamista ja löytämistä, yhteistyön rakentamista kuntien ja järjestöjen kesken sekä kehittämällä kulttuurihyvinvoinnin ratkaisuja yhteiseen tekemiseen.
4. **Luontolähtöisten menetelmien käyttöönotto** osana kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa.
5. **Ehkäisevän päihdetyön sisältöjen ja menetelmien kehittäminen** varhaiskasvatuksessa, kouluissa tai oppilaitoksissa ja/tai vanhemmuuden tuen menetelminä, huomioiden kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspinnat.

Mihin tarkoitukseen määrärahaa myönnetään? (1/2)

- Tavoitteena tukea terveyden edistämistä sekä päihteiden käytön ja tupakoinnin ehkäisyä ja vähentämistä. (1 §, 333/2009)
- Kokeilu- ja kehittämishankkeisiin esimerkiksi toimintamallien, johtamisen-, yhdyspintojen-, rakenteiden kehittämiseen.
- Tavoitteena tuottaa kansallista lisäarvoa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi hyödyntämällä jo olemassa olevia hyviä käytäntöjä innovatiivisesti tai kehittämällä uudenlaisia menetelmiä.

Mihin tarkoitukseen määrärahaa myönnetään? (2/2)

- STM:n yleispainopisteet ja vuosittain vaihtuvat teemapainopisteet
- Teemapainopisteet kohdistuvat yleisesti terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseen sekä päihteiden käytön ja tupakoinnin ehkäisyyn ja vähentämiseen
- Viime vuosina vahva painotus kunnissa tehtävän HYTE-työn kehittämisessä. -> Hankkeen tulee integroitua vahvasti kunnan toteuttamaan työhön tai olla osa kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä.
- Huomio eriarvoisuuden kaventamiseen
- Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030-periaatepäätöksen teemat

Kuka voi hakea?

- Kunnat
- Järjestöt
- Säätiöt
- Hyvinvointialueet
- Oppilaitokset
- ja muut toimijat

Hankkeella voi olla yksi tai useampi toteuttaja sekä useita yhteistyökumppaneita.

Mikäli toteuttajia on useita, yksi taho toimii hankkeen hallinnoijana ja muut ovat osatoteuttajia.

TE-määrärahalla kehitettyjä toimintamalleja on [Innokylässä](#) sekä kaikki rahoitusta saaneet hankkeet vuodesta 2017 alkaen löytyvät [THL:n verkkosivuilta!](#)

Miten määrärahaa haetaan? (1/2)

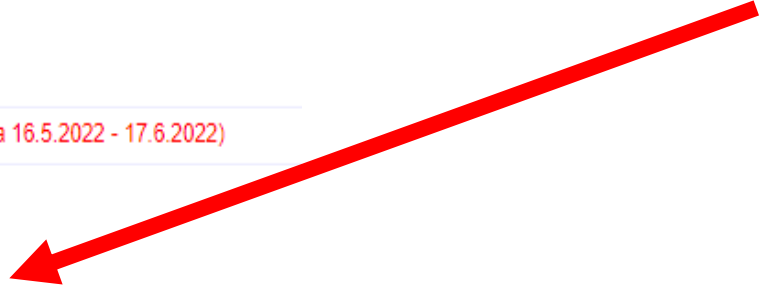
- Haku aukeaa toukokuussa 2023 (kesto noin 5 viikkoa)
- Sähköinen hankehallinnointijärjestelmä: thl.apurahat.net

Hakemuksen teko

Terveyden edistämisen määräraha (Hakuaika 16.5.2022 - 17.6.2022)

Aloita

Näet hakemuslomakkeen sisällön tästä

A screenshot of a web browser showing the login page for thl.apurahat.net. The browser's address bar shows the URL. The page header includes the THL logo and the text 'Terveyden ja hyvinvoinnin laitos'. There are language selection buttons for 'Suomeksi' and 'På Svenska'. The main content area contains a welcome message, a registration link, and a login form with fields for 'Email' and 'Salasana' (password) and a 'Sisään' (login) button. There is also a link for 'Unohtitko salasanasasi?' and a technical support link at the bottom.

Miten määrärahaa haetaan? (2/2)

- Hankkeella tulee olla **omarahoitusosuus** (Valtionavustuslaki 688/2001, 6 §) Ohjeellinen määrä 10-20 % kokonaisrahoituksesta.
- Kaikki oleellinen arvioitava tieto tulee löytyä hakulomakkeelta (ei liitteistä!)
- Hakemusta ei allekirjoiteta palautuksen yhteydessä.
- THL:n verkkosivuilla lisää tietoa hakemisesta ja muun muassa usein kysytyt kysymykset sekä arviointikriteerit.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN JOHTAMINEN
Kansallinen tuki ja verkostot
Terveyden edistämisen määräraha
Sisällön suunnittelu
Usein kysyttyä
Taloussuunnittelu
Hakeminen
Päätöksenteko
Arviointi
Hallinnointi
Hankkeet
Tiedustelut ja neuvonta

Sisällön suunnittelu

- Sisällölliset painopisteet
- Mitä määrärahalla ei tueta?
- Yhteistyöhankkeet
- Tarpeen määrittelystä tavoitteiden asettamiseen
- Taloudellisten vaikutusten arviointi
- Hankeidean esittely THL:lle

Sisällölliset painopisteet

Painopistealueet vaihtuvat vuosittain ja ne julkaistaan ennakkotietona kevään aikana. Varsinainen ilmoitus haun alkamisesta uutisoidaan perinteisesti toukokuussa.

Vuoden 2023 terveyden edistämisen määrärahan haku-aika oli 16.5. - 17.6.2022. Rahoitettaville hankkeille on määritetty yleiset painotukset, jotka tulee kaikki huomioida hanke-ehdotuksessa. Lisäksi on määritetty teemapainopisteet, joista vähintään yhteen hanke-ehdotuksen tulee vastata.

Vuoden 2023 terveyden edistämisen määrärahan yleiset painotukset:

- Määrärahalla tuetaan kunnissa toteutettavaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa ottaen huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen mukanaan tuomat muutokset kuntien toimintaan ja muodostuvat uudet yhdyspinnat.
- Toiminnan tulee kohdentua vähentämään koronaviruksen negatiivisia vaikutuksia, lisäämään väestön kriisinkestävyyttä sekä vähentämään eriarvoisuutta hyvinvoinnissa ja

Hakemusten arviointi

5 pistettä: Erinomaisesti
2,5 pistettä: Osittain hyvin
0 pistettä: Ei onnistunut

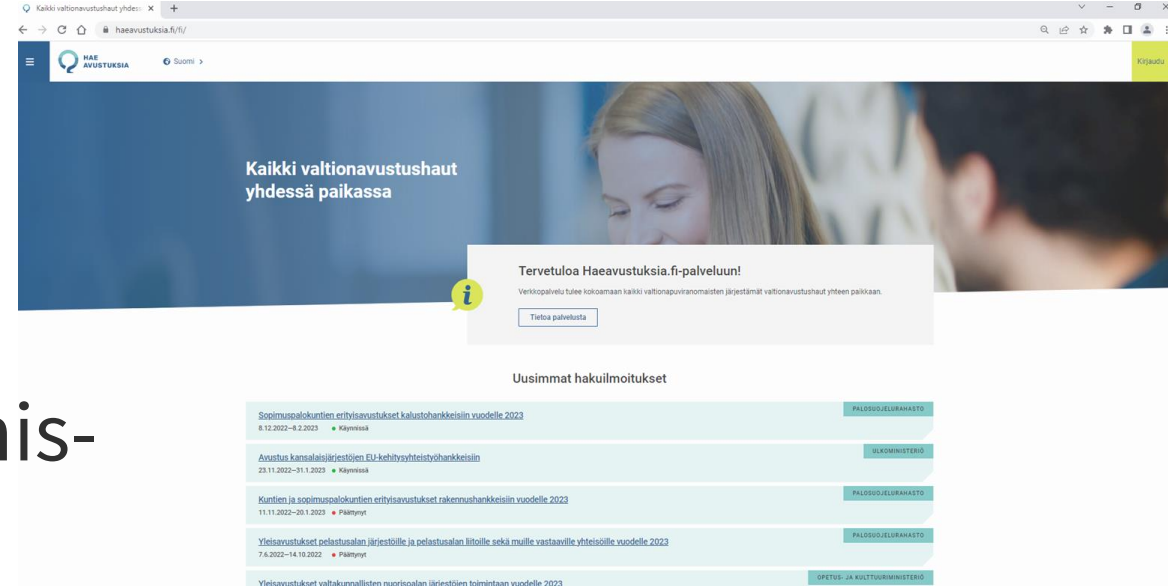
- Laadullinen ja numeerinen arviointi
- Arviointikriteerit verkossa. Alla muutama esimerkki:
 - Onko hanke integroitunut kunnan/kuntien toteuttamaan työhön tai onko se osa kunnan/kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä?
 - Onko hanke tunnistanut ja rajannut kohderyhmänsä?
 - Miten hanke on onnistunut taloudellisten vaikutusten kuvaamisessa?
- Hankkeen läpiviennin kuvauksen taulukko on tärkeä täyttää huolellisesti! Ovatko tavoitteet mitattavissa olevia ja realistisia, näkyykö kohderyhmä taulukossa, millä mittareilla tavoitteita arvioidaan? Mikä on tavoitellun muutoksen taso?
- Entä mitä juurruttamisesta on suunniteltu?
 - THL arvioi hakemukset kolmivaiheisesti (heinä-syyskuussa) aihealueiden asiantuntijoista koostuvissa arviointiryhmissä.

Valtionavustuspäätökset

- THL tekee STM:lle ehdotuksen määrärahan käyttösunnitelmaksi vuosittain lokakuun loppuun mennessä
- STM vahvistaa rahoituksen saajat, jonka jälkeen THL tekee hankkeille varsinaiset valtionavustuspäätökset (tyypillisesti tammi-helmikuussa)

Hakeminen tulevaisuudessa

- Valtiovarainministeriön valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihanke uudistaa valtionavustustoimintaa (2019-2023)
- Tavoitteena tehdä hakemisesta ja myöntämisestä sujuvampaa ja yhdenmukaistaa käytäntöjä.
- Käyttöön tulee uudet verkkopalvelut:
 - Haeavustuksia.fi
 - Tutkiavustuksia.fi
 - Hallinnoiavustuksia.fi

Yhteystiedot

THL:n verkkosivuilla TE-määräraha:

www.thl.fi/maararaha

THL kehittämispäällikkö, vs Outi Kuitunen-Kaija

(22.2.23 asti, 6.3.2023 alkaen Anni Helldán)

sähköposti etunimi.sukunimi@thl.fi, puh: 029 524 8195,

STM kehittämisen neuvos Heli Hätönen

sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi, puh: 0295163326, määräraha [STM:n verkkosivuilla](#).

Kiitos mielenkiinnosta!